

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-01-71
Дата 19.06.2024 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от ПОДНС внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители, с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Александра Траjkва
Терзи Сивангов
Димитър Христоу
Цвета Караманова

ЗАКОН
за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските
производители

(обн., ДВ, бр. 58 от 1998 г.; изм., бр. 79 и 153 от 1998 г., бр. 12, 26, 86 и 113 от 1999 г., бр. 24 от 2000 г., бр. 34 и 41 от 2001 г., бр. 46 и 96 от 2002 г., бр. 18 от 2004 г., бр. 14 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 80, 96 и 108 от 2006 г., бр. 13, 53 и 59 от 2007 г., бр. 16, 36, 43 и 100 от 2008 г., бр. 12, 32, 82 и 85 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 66, 101 и 109 от 2013 г., бр. 40 и 98 от 2014 г., бр. 12, 61 и 95 от 2015 г., бр. 45, 58 и 61 от 2016 г., бр. 13 и 58 от 2017 г., бр. 2, 18 и 77 от 2018 г., бр. 51 и 98 от 2019 г., бр. 21, 63 и 103 от 2020 г., бр. 61 и 102 от 2022 г., бр. 66 и 102 от 2023 г., бр. 39, 41, 70 и 85 от 2024 г. и бр. 43 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 11 се създава нова ал. 3:

„(3) Фондът приема, проверява и взема решение по формуляри за кандидатстване и искания за плащане по мерки и инвестиции, финансирани от Социалния фонд за климата, когато е посочено в акт на Министерския съвет.“

§ 2. В чл. 12, ал. 1 се създава нова т. 12:

„12. подкрепа при възникване на неблагоприятни климатични явления, катастрофични събития, природни бедствия, болести по растенията и животните, нашествия от вредители или екологичен инцидент чрез Взаимоспомагателния фонд по чл. 11, ал. 2, т. 2.“

§ 3. Създава се чл. 14а:

„Чл. 14а. (1) Взаимоспомагателният фонд по чл. 11, ал. 2, т. 2 се сформира от средства от публично финансиране, в т. ч. и от средствата по чл. 19 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(2) Средствата по ал. 1 се разходват единствено за изпълнение на инструмента за управление на риска съгласно чл. 76, параграф 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/2115.“

§ 4. В чл. 19, ал. 1 се създава нова т. 3:

„3. утвърждава за всеки прием указания за предоставяне на подпомагане по прилагането на инструмента за управление на риска по чл. 11, ал. 2, т. 2, определя размера на средствата при прилагането на този инструмент, както и размера на обезщетенията;“.

§ 5. Създава се чл. 33д:

„Чл. 33д. (1) Министерството на земеделието и храните създава и поддържа цифрови географски данни за площи с оранжерии и трайни насаждения, които включват данни:

1. за оранжериите:
 - а) данни за местоположение и площ;
 - б) номер на разрешение за ползване, включително на съпътстващите системи, когато е приложимо, или документ за собственост;
 - в) покритие на конструкция;
 - г) съпътстващи системи за водоснабдяване, електроснабдяване, отопление, вентилация и други;
 - д) други атрибутивни данни;
2. за трайните насаждения:
 - а) данни за местоположение и площ;
 - б) вид/сорт на отглежданите култури;
 - в) година на създаване;
 - г) разстояние на засаждане/схема на засаждане;
 - д) възможност за напояване;
 - е) възможност за противогодова защита (мрежи и наземни генератори);
 - ж) други атрибутивни данни.

(2) В данните за трайните насаждения по ал. 1, т. 2 не се включват данните, които са служебно събрани във връзка с регистри, както и данни за дървесни култури с кратък цикъл на ротация.

(3) Данните по ал. 1 могат да се използват за извършване на административни проверки от Държавен фонд „Земеделие“.

(4) Условието и редът за създаване, поддържане, достъп и ползване на данните по ал. 1 се уреждат с наредба на министъра на земеделието и храните.“

§ 6. В чл. 68 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 5:

„5. условията и реда за прилагане на интервенцията по чл. 76, параграф 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/2115, за оценка на щетите, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията.“

§ 7. В чл. 70, ал. 2 се правят следните допълнения:

1. В т. 4 накрая се добавя „включително интервенцията по чл. 68, ал. 1, т. 5“.

2. В т. 5 накрая се добавя „включително интервенцията по чл. 68, ал. 1, т. 5“.

§ 8. В Допълнителните разпоредби в § 1 се създават нови т. 44 - 46:

„44. „Инструмент за управление на риска“ е вид инструмент по смисъла на чл. 76, параграф 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/2115.

45. „Оранжерия“ е съоръжение по § 5, т. 83 от Закона за устройство на територията.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. (1) До една година от влизането в сила на закона Министерството на земеделието и храните създава и въвежда в действие цифровите географските данни по чл. 33д.

(2) В едномесечен срок от въвеждането в действие на данните по ал. 1 Държавен фонд „Земеделие“ и другите компетентни структури в системата на Министерството на земеделието и храните осигуряват служебно въвеждане в нея на документи и налична информация от извършени проверки.

§ 10. (1) В срок не по-късно от 31 май 2027 г. се извършва инвентаризация на съществуващите площи с трайни насаждения оранжерии.

(2) Министърът на земеделието и храните или оправомощени от него длъжностни лица със заповед назначават комисии за извършване на инвентаризация по ал. 1. Комисиите включват представители на институти от Селскостопанската академия, когато е необходима специфична експертиза, на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и представители на съответната областна дирекция „Земеделие“.

(3) Инвентаризация на площите с трайни насаждения и оранжерии се извършва след проверка на място, проведена в присъствието на собственика или на негов представител. При инвентаризацията на площите с трайни насаждения не се включват площи, заети с дървесни видове с кратък цикъл на ротация.

(4) За резултата от проверката по ал. 3 съответната комисия изготвя констативен протокол по образец, утвърден от министъра на земеделието и храните, който съдържа информация по чл. 33д. Екземпляр от протокола се връчва на собственика и на членовете на комисията. Протоколът е официален документ, който удостоверява информацията за трайните насаждения и оранжерии.

§ 11. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Десислава Тодорова
Георги Савинков
Румяна Христова
Цветана Караманова

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители

От 30 юни 2024 г. се прилага Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на Социален фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060. Съгласно регламента Социалният фонд за климата е създаден за периода 2026 - 2032 г. Той осигурява финансови средства за държавите членки в помощ на техните политики за справяне със социалните последици за уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт вследствие на разширяването на схемата за търговия с емисии и включването в нея на емисиите на парникови газове от сградите и автомобилния транспорт. Максималният размер на средствата от Фонда за България е в размер 2 499 490 282 евро (по текущи цени). При потенциално отлагане на включването на емисиите на парникови газове от транспорта и сградите в схемата за търговия с емисии за 2028 г. тази сума ще бъде намалена и ще възлиза на 2 099 571 836 евро (по текущи цени).

Предвид чл. 4, параграф 1 от същия регламент необходимо условие за получаване на средства от Фонда е подготовката на Социален план за климата и представянето му на Европейската комисия.

В действащите разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) е посочено, че ДФЗ осъществява функции на Взаимоспомагателен фонд като инструмент за управление на риска. С предлаганите изменения и допълнения се доизгражда правната рамка за работата на този фонд на територията на нашата страна. Предвижда се да се предоставя подкрепа при настъпването на неблагоприятни климатични събития. Взаимоспомагателният фонд ще се сформира чрез публични средства и средства по чл. 19 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2021/2115“. Подробни правила за реда за предоставяне на подпомагане, за оценка на щетите и за администриране на плащанията се предвижда да се уредят в наредба, издадена от министъра на земеделието и храните.

С Постановление № 24 на Министерския съвет от 8 април 2025 г. за организация и координация на подготовката на Социалния план за климата

на Република България и за определяне на органите и структурите, отговорни за неговата подготовка и управление, и на техните основни функции, е планирано ДФЗ да участва в изпълнение на инвестициите, управлението на които е възложено на Управляващия орган на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

Във връзка с това с цел гарантиране на законосъобразното изпълнение на тези функции е необходимо те да бъдат отразени в правомощията на ДФЗ в ЗПЗП.

С проекта на закон се предвижда Министерството на земеделието и храните да поддържа географски цифрови данни за площи с оранжерии и трайни насаждения. Поддържането на тези данни ще осигури проследимост на подпомагането при трайните насаждения и оранжерийните култури и ще подобри планирането при разпределението на средствата за подпомагане по схемите и интервенциите за финансова подкрепа на земеделските стопани.

С преходните и заключителните разпоредби се регламентира редът за осъществяване на инвентаризацията на съществуващите площи с трайни насаждения и оранжерии.

ВНОСИТЕЛИ:

Десислава Иванова
Георги Станков
Румели Христова
Цветана Караджиева

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Елементи на оценката	Аргументация
Основания за законодателната инициатива	Законопроектът има за цел да осигури възможност за прилагане на новите видове подпомагане на земеделските стопани – подпомагане на инвестиции, финансирани от Социалния фонд за климата и прилагане на инструмента за управление на риска чрез Взаимоспомагателния фонд при възникване на неблагоприятни климатични събития. С проекта на закон се предвижда Министерството на земеделието и храните да поддържа географски цифрови данни за площи с оранжерии и трайни насаждения. Поддържането на тези данни ще осигури проследимост на подпомагането при трайните насаждения и оранжерийните култури и ще подобри планирането при разпределението на средствата за подпомагане по схемите и интервенциите за финансова подкрепа на земеделските стопани.
Заинтересовани групи	Земеделските стопани.
Анализ на разходи и ползи	За прилагането на предлаганите промени не са необходими допълнителни финансови средства.
Административна тежест и структурни промени	С приемането на законопроекта не се предвиждат административни промени като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.
Въздействие върху нормативната база	Предвижда се условията и редът за създаване, поддържане, достъп и ползване на данните за площи с оранжерии и трайни насаждения да бъдат уредени с наредба на министъра на земеделието и храните.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложените мерки не биха оказали влияние върху равното третиране на гражданите и демографското развитие в Република България.

ВНОСИТЕЛИ:

